

Ölüm bir gün də tək qoymur məni

Sükutun içində danışan şair - Vaqif Səmədoğlu...

*Sevgilim, mən öldəndə,
Bir gündə xısın-xısın
Ağlayacaqsanmı sən?
Kimin xarabasında
Bir damla yaşa dönüb
Düşəcəyəm gözümdən?*

Bəzi insanlar dünyadan köçəndə sükut yaranır. Amma elə sükutlar var ki, içində min cür səs gizlənir. Vaqif Səmədoğlunun yoxluğu məhz belə bir sükuttur - danışmayan, amma hər şeyi deyən bir sükut.

O, poeziyaya pafosla yox, həqiqətlə gəlmişdi. Onun misraları hündür səslə danışmırdı, amma adamı rahat da buraxmırdı. Şeirlərində ölüm həyatın sonu deyil, həyatın ən səmimi sualı idi. O, ölümə qorxu kimi yox, həmsöhbət kimi baxırdı. Bəlkə də buna görə oxucunu sarsıdırdı, çünki hamının içində gizlədiyi düşüncələr ucadan deməyə cəsarət edirdi. Onun sözləri bəzən yarımçıq cümlələr kimi görünürdü, amma o yarımçıq cümlələrdə bütün bir insan taleyi yaşayırdı.

Vaqif Səmədoğlu düşünən bir insan idi. Və bu düşüncə şeirə çevrildəndə zamanla barışmayan, rahatlıqla razılaşmayan bir poeziya yaranırdı. O, oxucunu ovutmurdu, oyadırdı. Bəzən ağrıdaraq, bəzən gülümsədikcə, amma həmişə dürüst qalaraq. Bu gün onun yoxluğu hiss olunur, çünki belə şəxsiyyətlər tez-tez doğulmur. Amma onun yaratdığı sükut boş deyil - o sükutda hələ də şeirlər dolaşır, suallar yaşıyır, cavablar bizi gözləyir.

Vaqif Səmədoğlu həm də Səməd Vurğun şəxsiyyətinin davamı idi. O da şair oldu, amma atasından çox fərqli. Əgər biz Səməd Vurğun poeziyasında yaşamaq, həyat eşqi, güllər, çiçəklər, mübarizə hissini duyuruqsa, Vaqif Səmədoğlu poeziyasında tam əksinə...

O, klassik şeir ənənəsinin kölgəsində qalmaqdan imtina edən, formaya deyil, mənə və hissə üstünlük verən şair oldu. İnsanın içində çəkilən, daxili monoloqa bənzər bir poetik üslub seçmişdi. Vaqif Səmədoğlunun dili sadədir, lakin bu sadəlik primitivlik deyildi. Bu, sözə qənaətin, artıq bəzəklərdən imtinanın nəticəsidir. O, şeirdə "çox demək" yox, "yerində demək" prinsipinə sadıq qalırdı. Bəlkə də elə buna görə onun misraları yaddaşa asanlıqla hopur və uzun müddət oxucunu tərk etmir. Şair oxucunu heyrləndirmək istəmir, o, oxucu ilə bərabər düşünmək, bərabər susmaq istəyir...

80-ci illərin sonlarında Azərbaycanın

müstəqilliyi uğrunda gedən Milli Azadlıq mübarizəsində fəal iştirak etmiş, Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra Milli Məclisin deputatı (2000-2010) və Azərbaycanın Avropa Şurasındakı nümayəndə heyətinin üzvü (2000-2005) olmuşdu.

V.Səmədoğlunun şeirləri ilə ilk tanışlıqdan heyrlənən Xalq şairi Rəsul Rza yazırdı: "...Mümkündür, ilk dəfə əlinə qələm alan bir gənc belə bitkin, müasir təfəkkür və geniş müşahidələrlə zəngin şeirlər yazsın..."

Şeirlərindəki təfəkkür müasirliyi yalnız forma və biçimdə təzahür etmirdi, hərçənd Vaqifin şeirləri bu cəhətdən də yeni idi. Eyni zamanda onun şeirlərindəki bəşəri hissələrin adiliyi, təbiiliyi və qeyri-adiliyi, poetik təfəkkürünün gücü diqqəti cəlb edirdi.

*Məzarıma nə baş daşı qoyun,
nə heykəl.*

*Bir cüt ayaqqabı qoyun,
ayağıyalın geyib getsin...*

Vaqif Səmədoğlu 2015-ci il yanvarın 28-də Bakıda dünyasını dəyişib, Birinci Fəxri xiyabanda dəfn olunub. 2019-cu ildə Vaqif Səmədoğlu Mərkəzinin sədri, şairin həyat yoldaşı, yazıçı və şərqşünas Nüşabə Babayeva-Vəkilovanın təşəbbüsü ilə Vaqif Səmədoğlu medalı təsis olunub.

Bu gün Vaqif Səmədoğlunun yoxluğu yalnız bir şairin itkisi deyil. Bu, düşünən sözün, məsuliyyətli sükutun, daxilə yönəlmiş poeziyanın yoxluğudur. Amma o, tam yox da deyil. Çünki onun yazdıqları yaşayır. Onun sükutu yaşayır. Hər dəfə insan öz-özünə çətin bir sual verəndə, hər dəfə cavabsızlıqla üzləşəndə, hər dəfə sözün gücünə deyil, həqiqətinə ehtiyac duyanda Vaqif Səmədoğlunun səsi yenidən eşidilir.

Vaqif Səmədoğlu haqqında hər kəsin deməyə sözü olsa da, burada sözümüzü onun bu misraları ilə tamamlayıb, ölməz şairimizə Tanrıdan rəhmət diləyirik.

Yeganə BAYRAMOVA